

10

**TÉVHIT A
PORNÓRÓL**

Reality Check

Reality Check (Valóságteszt)

A gyerekek szexuális egészségének támogatása, fellépés a nők elleni férfierőszakkal szemben

Mi is az a Reality Check?

A *Reality Check* egy olyan kezdeményezés, amely támogatja a fiatalok szexuális egészségét és a nők és gyerekek ellen elkövetett férfierőszak megakadályozását. A *The Inheritance Fund* nevű svéd alapítvány támogatásával létrejött projekt a Talita prevenciós munkájának része, és célja, hogy a fiatalok több ismeretet szerezzenek a pornográfia káros hatásairól. Óravázlatokkal és gyakorlati eszközökkel segíti a pedagógusokat és más, gyerekekkel foglalkozó szakembereket abban, hogy körbejárják a pornográfia fiatalokra gyakorolt hatását.

Ki a célcsoport?

- ✓ 13-17 éves fiatalok
- ✓ tanárok, iskolai tanácsadók, iskolaorvosok, ifjúsági vezetők és más, gyerekekkel és fiatalokkal foglalkozó szakemberek
- ✓ szülők

Eszközeink igazodnak különböző célcsoportokhoz, illetve különféle tanulási stílusokhoz egyaránt. A Reality Check online felületének elindulásakor elérhetők lesznek írott anyagok, rövid dokumentumfilmek, illetve digitális eszközök. A célcsoport tagjaiból álló referencia csoportok és kísérleti iskolák aktívan részt vesznek a Reality Check eszközeinek fejlesztésében és ellenőrzésében. Mindemellett szakmai fejlesztést és felügyeletet is kínálunk.

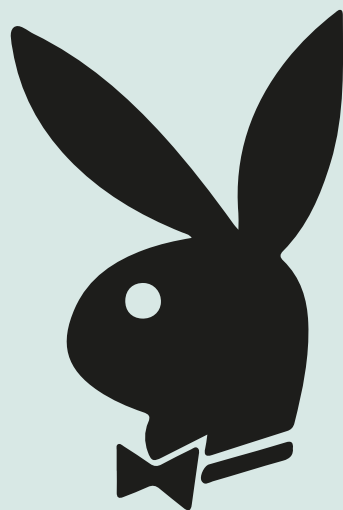
A Reality Check forrásai:

- ✓ a WHO szexuális egészségre és szexuális jogokra vonatkozó definíciója;
- ✓ Svédország nemi egyenjogúságra vonatkozó céljai;
- ✓ Svédország országos, a nők elleni férfierőszak megelőzésére és leküzdésére vonatkozó stratégiája;
- ✓ általános iskolák, bölcsődék és óvodák tanterve.

Szeretnél többet megtudni?

Keress fel a www.reality-check.nu honlapunkat és keress ránk a Facebookon: Reality Check, vagy [@realitycheck.nu](https://www.instagram.com/realitycheck.nu) az Instagramon. Kapcsolat: realitycheck@talita.se

01

Az átlag pornó olyan, mint a Playboy

Sok felnőtt számra a pornó egyet jelent az olyan férfimagazinokkal, mint a Playboy vagy a Hustler. Azonban amit huszon-akárhány éve pornónak tekintettünk, az ma a popkultúra része és filmekben, sorozatokban és reklámokban jelenik meg. Az internet alapjaiban változtatta meg a pornográfia természetét, napjainkban csak egy kattintásra van a pornó, teljesen anonim és általában ingyenesen elérhető. Manapság a pornográfia az úgynevezett "gonzo pornó" formáját ölti, ahol a nemi szervekről készült közeli felvételek azt a benyomást keltik, mintha maguk a nézők vennének részt a szexuális aktusban, és ahol a fizikai és szóbeli bántalmazás a norma¹.

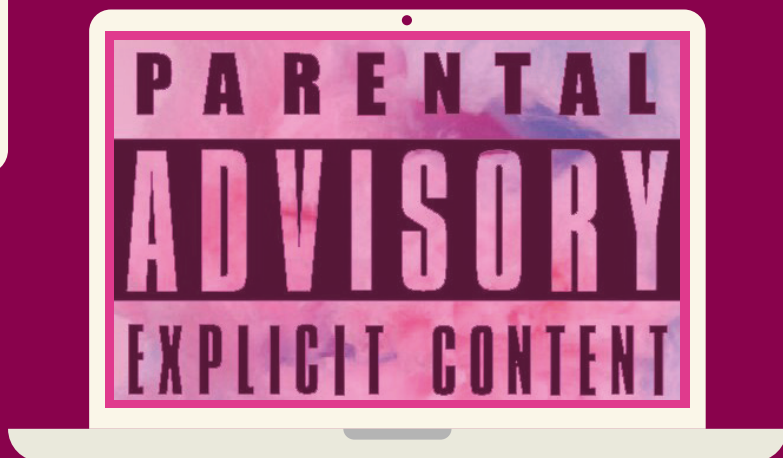
Az internetes pornó könnyű hozzáférhetősége, megfizethetősége és anonimitása folyamatosan újabb fogyasztókat vonz be a világ minden tájáról. Becslések szerint napjainkban az online közvetített adatok 30%-a pornográf tartalom. Csak pötyögd be a 'pornó' szót a Google keresőbe és néhány másodperc leforgása alatt számtalan, a YouTube felületéhez hasonló pornóoldal jelenik meg (pl. Pornhub, Youporn), ahol a fogyasztó szabadon böngészhet. Csak a Pornhub, a legnagyobb online pornóoldal felületén évente 4,6 milliárd órnyi pornográf tartalmat fogyasztanak az emberek². Ezek az úgynevezett "tube" oldalak mind a Mindgeek tulajdonában vannak, ami egy világszintű, a felszínen honlaptervezéssel és informatikával foglalkozó vállalat, amelynek első megközelítésre semmilyen nyilvánvaló kötődése nincs a pornóhoz. A valóságban a Mindgeek mára monopolhelyzetben van a pornó készítését és forgalmazását illetően, és dollármilliók nettó vagyona tette szert az oldalain megjelenő reklámoknak köszönhetően, illetve azért, mert lehetőséget ad a nézőknek arra, hogy fizetős oldalakra feliratkozva még extrémebb tartalomhoz jussanak – ami annyit jelent, hogy a tartalmak még több erőszakot és megaláztatást tartalmaznak³. Bármely más kapitalista vállalathoz hasonlóan a Mindgeek is hatalmas összegeket fordít a népszerű közterületeken történő reklámmegjelenésekre. 2015-ben a Pornhub hatalmas reklámtáblája a következő felirattal jelent meg a New York-i Times Square-en: "Nem kell más, csak a kezed", azt sugallva, hogy az igazi boldogság elérhető, ha van pornóhozzáférése. A Mindgeeknek fennálló érdekei közé tartozik a pornográfia normalizálása, miközben álcázza, elfedi az iparágra jellemző kizsákmányolást azzal a céllal, hogy növekedjen a pornó iránti kereslet, és így a bevételek is.

02

Az én gyerekem nem néz pornót

Manapság a legtöbb gyereknek van internet-hozzáférése. Egy 2017-es svéd kutatás szerint a 9-12 éves gyerekek 70%-a, míg a 12 év felettiek 90%-a rendelkezik számítógéppel és/vagy tablettel; illetve a 9-12 éves gyerekek 91%-ának, míg 12 év felett pedig minden gyereknek van okos-telefonja⁴. Ebből arra következtethetünk, hogy a legtöbb gyerek korlátlanul hozzáférhet online pornóhoz. Kutatások kimutatták, hogy egy átlagos fiú 12 éves korában kezd pornót nézni⁵. Egy 2014-es kutatás szerint a 16 éves fiúk 98%-a, míg a 16 éves lányok 54%-a látott már pornót, és 10-ből 1 fiú azt nyilatkozta, hogy naponta legalább egyszer néz pornót⁶. Egy 2014-es adatgyűjtés eredménye alapján arra jutottak, hogy 4-ből 1 fiú 18 éves korára naponta néz pornót. Ezek a fiúk nagyobb valószínűséggel éltek át szexuális abúzust vagy bántalmaztak más szexuálisan⁷. Kimondhatjuk, hogy napjainkban az, hogy a gyerekek pornót néznek, maga a szabály, nem pedig a kivétel.

A pornográfia változó arculata miatt sok felnőttnek nincs pontos elképzelése arról, hogy mi is tartozik pontosan az átlag pornó kategóriába. Mindeközben kutatások szerint a gyerekek jellemzően inkább nem beszélnek a pornóról sem a szüleikkel, sem más olyan felnőttel, akiben megbíznak⁸. Részben ezért is van, hogy viszonylag kevés szülő alkalmaz olyan technológiát, amelynek célja a gyermekek megóvása a pornótól – nem is tudnak róla, hogy az ő gyerekük is ki van téve a pornónak. Még ha vannak is a gyerek otthonában szűrők beállítva, jelentős az esély, hogy az otthonán kívül fog pornóval találkozni, hiszen az iskolákban és egyéb nyilvános helyeken nem feltétlenül figyelnek arra, hogy megóvják a gyerekeket attól, hogy pornográf tartalmaknak legyenek kitéve⁹. Ahogy a társadalom egyre inkább a digitális térben él, kötelességünk biztosítani az olyan digitális megoldásokat, amelyek megóvják a gyerekeket a pornótól.

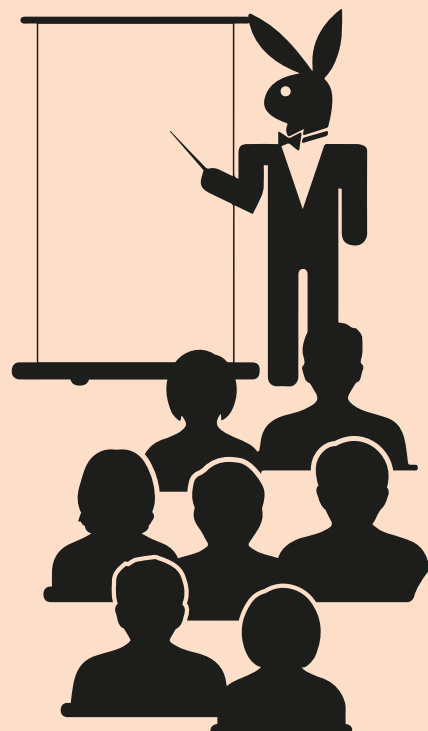
03

A pornó olyan, mint a szexuális felvilágosítás

A gyerekek többsége hiányos szexuális felvilágosításban részesül a világ minden táján. Még az olyan esetekben is, ahol egyébként elérhető a szexuális felvilágosítás valamilyen formája, nagyon valószínű, hogy a gyerekek sokkal előbb találkoznak pornográfiával mint hogy a tisztelet, beleegyezés, és testi épség szóba kerülne. Láthatjuk tehát, hogy a pornóipar lett a gyerekek első számú és fő szexuális felvilágosítója¹⁰.

Kutatások kimutatták, hogy a pornóban megjelenő tartalmak befolyásolják a nézők hozzáállását, ami aztán hatással van a viselkedésükre is¹¹. Mit is tanít a pornográfia? Az átlag pornót erőszakkal, szexizmussal, rasszizmussal, és az óvszerhasználat teljes hiányával jellemezhetjük. Szinte soha nem jelenik meg az óvszer a pornóban, mivel a pornógyártásban használt személyektől elvárják, hogy védekezés nélkül vegyenek részt szexualizált tevékenységekben¹². A pornó rasszista sztereotípiákat erősít meg: a fekete nőket úgy ábrázolja, mintha “állati” hajlamaik lennének, a latin nőket mintha “óriási seggük” lenne, a bevándorló nőket mintha “készek” lennének letelepedési engedélyért cserébe szexelni, míg az ázsiai nőket “ egzotikus” és “gyermeki” szerepben jeleníti meg¹³. Az erőszak szintén teljesen elfogadott a pornóban: egy 2010-es kutatás szerint a legnépszerűbb pornófilmek közül 10-ből 9 testi erőszakot tartalmazott, pl. öklendezés (amikor egy férfi úgy hatol be orálisan egy nőbe, hogy az öklendezni kezd és/vagy el is hányja magát), nyitott tenyérű pofon, hajhúzás és fojtogatás¹⁴. Az összes jelenet csaknem 50%-a tartalmazott verbális agressziót: a nőket olyan embertelen és lekicsinylő jelzőkkel illették, mint “kurva”, “picsa” és “ribanc”. Gyakorlatilag a pornóban megjelenő összes megaláztatás, agresszió és erőszak nők felé irányul és férfiak az elkövetői, a nők pedig arra vannak kényszerítve, hogy úgy tűnjenek, mint akik élvezik a szexualizált erőszakot.

Mit tanulnak azok a fiúk és férfiak, akik pornót néznek? Hogy egy “igazi férfi” nem tartja tiszteletben, ha valaki “nemet” mond, és hogy erőszakon keresztül lehet kiélni azokat az ártalmas, maszkulinitással kapcsolatos normákat, amelyeket a pornó terjeszt. A fiatal lányokat arra tanítja, hogy közösülés során szexuális erőszakra kell számítaniuk. Így a pornográfia a maszkulinitás káros normáit, rasszista sztereotípiákat és szexuális erőszakot népszerűsít és terjeszt. A fiatalokat nem a beleegyezésen, kölcsönös tiszteleten és egyenlőségen alapuló szexualitásra tanítja – inkább annak szöges ellentétére.

04

A pornó nincs hatással a kapcsolatokra

Kutatások bebizonyították, hogy van összefüggés a pornófogyasztás és a kapcsolatok általános minősége között.¹⁵

Fiatalokra szakosodott klinikákon szintén azt vették észre, hogy egyre gyakoribb az ún. pornó okozta merevedési zavar ("porn-induced erectile dysfunction") ami azt jelenti, hogy a fiatal férfiak gyakrabban tapasztalnak kései ejakulációt, nehezükre esik felizgulni a valódi partnerüktől, illetve nem marad meg az erekciójuk elég ideig ahhoz, hogy szexelni tudjanak.¹⁶

Miért lenne ennek az oka a pornónézés? A mai pornó torz és pontatlan képet ad arról, hogy a férfi és női testnek hogyan kell kinéznie és működnie. Azok, akik gyakran néznek pornót, kritikussá válhatnak a saját és a partnerük testével szemben, káros elvárásaik lehetnek a kinézetükkel és a szexuális viselkedéssel kapcsolatban¹⁷. Ilyenkor mindkét fél önbizalma csökkenhet és úgy érezhetik, hogy olyan szexuális aktusokban kell részt venniük, amitől kellemetlenül érzik magukat, abban a hitben, hogy ez a "normális". Ezenkívül a pornó arra neveli a férfi nézőket, hogy tárgyiasítsák a nőket, akiknek az egyetlen feladatuk az, hogy kielégítsék a férfiak vágyait. Pornóval kapcsolatos felmérésekben kimutatták, hogy a jelenetek mindössze 10%-a tartalmaz olyan pozitív viselkedést, mint a csók, nevetés vagy ölelés, és még az ilyen elemeket tartalmazó jelenetekben is átlagosan négy másik, agresszív cselekedet fordul elő¹⁸. A mainstream azaz fősodorbéli pornóban a nő gyakorlatilag testrészekre van leegyszerűsítve, amik arra valók, hogy "megtömjék", "megpaszolják" és használják őket.

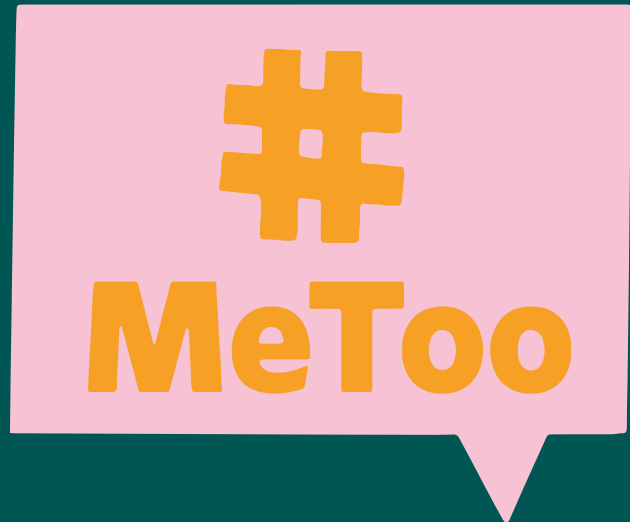
Ha ezt a mondanivalót igazi kapcsolatokra próbáljuk meg átültetni, nem csoda, ha a férfiak elvesztik azt a képességüket, hogy megéljék a romantikus együttlétet, szenvedélyt és érzelmi intimitást egy valódi partnerrel.

A pornó csak fantázia

Sokan tartják úgy, hogy a pornó csupán a képzelet szüleménye: „nem igazi”, „csak elméletben, a fejünkben” történik, és „nincs ránk hatása a való életben”. Ezzel szemben az a helyzet, hogy a pornófilmek készítésekor a pornóipar valódi embereket használ, akik valódi szexuális aktusokban vesznek részt, amiknek valódi következményei vannak. A hollywoodi filmekben megjelenített erőszakkal ellentétben a pornóban az erőszak egyáltalán nem csak tettetés, ahogy az erőszak által kiváltott hatás is valódi. Hús-vér nők vannak arra kényszerítve, hogy megalázó, erőszakos és emberi mivoltukból őket kivetkőztető szexuális aktusokban vegyenek részt. Ki is ez a „fantázianő”, akit a pornófilmekben látunk? A pornóban az ő neve „ribanc” (whore), „bűdös kurva” (dirty slut) – aki „megkapja amit érdemel”. A szóbeli bántalmazáson túl extrém és megalázó szexuális aktusoknak van kitéve. Ráköpnék, megkötözik és megverik. Akár három vagy több férfi is beléhatol egyszerre, szájon át, vaginálisan és análisan egy úgynevezett „gangbang” során. Könnyek folynak le az arcán ahogy fuldoklik egy pénisztől, amit erőszakosan dugnak le a torkán, gyakran közvetlenül azután, hogy ugyanez a pénisz az ő vagy egy másik nő anuszában volt, akár rajta maradt ürülékmaradékokkal. Ezt úgy nevezik, hogy ATM (azaz ass-to-mouth, magyarul: seggből-szájba), és a mainstream pornófilmeknek nagyjából 41%-ában fordul elő¹⁹. Ami a korábban említett „való életben” szexuális erőszaknak, brutalitásnak és a másik ember megalázásának minősül – a pornóban normális. A nő feladata pedig az, hogy úgy tegyen, mintha mindent élvezne, amit a testével tesznek.

A pornóipar úgy állítja be, mintha ez a nő-típus, aki a pornóban megjelenik szeretné és meg is érdemelné, hogy megalázzák. Azonban az ilyen címek mögött, hogy „Illegal African girl fucks for food” (Menekült afrikai lány ételért baszik), „Young porn girl turned into obedient cum dumpster” (A fiatal pornos lányt engedelmes gecinyelővé változtatják), vagy „Teen has sex sessions with daddy” (Egy tinilány szexleckéket kap aputól) – mindig ott van egy igazi nő vagy lány egy igazi történettel, aki arra kényszerül, hogy részt vegyen az erőszakban, a fájdalomban és a megaláztatásban. Azoknak, akik részt vesznek benne, a pornográfia nem csak a képzelet szüleménye. Nem véletlen, hogy a szereplőket a társadalom hátrányos helyzetű és kiszolgáltatott rétegeiből toborozzák, akik már korábban is ki voltak téve a fizikai és szexuális erőszak és abúzus különböző formáinak²⁰. A pornóipar szemszögéből őket pont a kiszolgáltatottságuk és a választási lehetőségeik hiánya teszi megfelelő jelöltté arra, hogy kihasználják őket.

06

„A pornó nem szül erőszakot”

Az elmúlt 50 évben több száz nemzetközi tanulmány bizonyította, hogy egyértelmű összefüggés van a fiúk és felnőtt férfiak pornófogyasztása és a nők és lányok ellen irányuló szexuális agresszió növekedése között²¹. Az egyik legátfogóbb meta-analízis (ami az egyik legmegbízhatóbb kutatási módszer), 7 ország 22 egyéni tanulmányát kombinálva jelentős statisztikai kapcsolatot mutatott a magasabb szintű pornófogyasztás és a megnövekedett szexuális agresszió között, függetlenül attól, hogy a pornóban szerepelt-e konkrét fizikai erőszak vagy sem²². A kutatók szerint ez a nők tárgyiasításának és lealacsonyításának a következménye, ami azokban a jelenetekben is tetten érhető, amikben nincs durva fizikai erőszak. Egy másik, 4567, 14-17 éves fiatal bevonásával készült, öt európai országra kiterjedő 2016-os felmérés szerint a fiatal fiúk által elkövetett szexuális erőszak valószínűsége határozottan pozitív összefüggést mutat a rendszeres pornófogyasztással²³. A felmérés azt is kimutatta, hogy azok a fiúk, akik rendszeresen néznek pornót, sokkal inkább hajlamossá válnak a társadalmi nemekhez köthető negatív viselkedésformák gyakorlására (mint a nők lenézése, megalázása, és a kényszerítő hatalomgyakorlás). A fősodorbeli pornó ennél fogva hozzájárul azoknak az attitűdöknek az elterjedéséhez, amelyek normalizálják, elfogadhatóvá teszik a nők elleni erőszakot és legitimálja azokat a viselkedésformákat, amelyek támogatják a nők elleni erőszakot. A férfiak által elkövetett szexuális erőszak női áldozatai és a nekik védelmet biztosító menedékhelyek tanúsítják, hogy a pornó katalizátorként és inspirációs forrásként szolgál a férfiak és fiatal fiúk szexualizált agressziójához²⁴. A #MeToo mozgalom fényében a társadalom nem engedheti meg magának, hogy figyelmen kívül hagyja a pornográfiát, mint meghatározó jelenséget, ami radikalizálja a férfiak által nők és lányok ellen elkövetett szexualizált erőszakot.

07

„A pornó a nők szexuális felszabadítása”

Egyesek szerint a pornó szexuálisan felszabadítólag hat a nőkre. De mivel jár a felszabadítás? Mi alól kell felszabadítani a nőket? Globális és történelmi szempontból a nők jogainak és szabadságának megtagadása és a nők szexualizált erőszaknak való alávetése a patriarchátusból ered: egy olyan rendszerből, amelyben a férfiak hatalmat gyakorolnak és privilégiummal bírnak a nők felett a társadalom minden terében. A hatalom nemek közti egyenlőtlen elosztása lehetővé teszi, hogy a férfiak uralják a nők életét, testét és szexualitását; a férfiak születésüktől kezdve úgy szocializálódnak, hogy feljogosítva érezzék magukat a női test birtoklására. A hagyományos nemi szerepek a nőt passzív, engedelmes és alsóbbrendű lényként határozzák meg, míg a férfiakhoz az irányító, agresszív, domináns és felsőbbrendű minőségeket rendelik. Ezt a kontextust figyelembe véve, mi szükséges a patriarchátus alól való felszabadításhoz? A felszabadítás definíciója “fogva tartásból, szolgaságból vagy elnyomás alól történő elengedés”. Ebből kiindulva tehát a szexuális felszabadítás feltétele a férfiak elhatárolódása a nők feletti uralmukat legitimáló, tradicionális nemi szerepektől; a férfiak és nők közti egyenlő hatalmi viszonyok biztosítása; a nők testi integritásuk feletti rendelkezési jogainak megerősítése; és a szexualizált erőszak fenyegetésétől való megszabadítása.

A pornó, ami a porne kifejezésből ered, jelentése szerint: „szajha”, „prostituált”, „értéktelen szexuális rabszolga” már önmagában egy árulkodó meghatározás. Különösen, ha figyelembe vesszük, hogy az ipar olyan, a társadalom peremére szorult és társadalmilag-gazdaságilag kiszolgáltatott nőket és lányokat zsákmányol ki, akik már korábban is ki voltak téve a szexualizált erőszak különböző formáinak, beleértve a prostitúciót. A pornográfia egy nemzetközi iparág, amit férfiak hoztak létre férfiaknak; egy olyan médium, ami fenntartja a szexualizált hatalmi egyenlőtlenséget, amely a férfiakat domináns és erőteljes, a nőket pedig aláztos és tehetetlen szerepekbe sorolja. A pornográfia megerősíti azokat az elképzeléseket, hogy a nőknek nincs joguk nemet mondani, és hogy mindent élveznek, aminek csak a férfiak alávetik őket, függetlenül attól, hogy az mennyire megalázó vagy erőszakos.

Az az állítás tehát, hogy a pornográfia szexuálisan felszabadítólag hat a nőkre, figyelmen kívül hagyja az uralkodó patriarchális társadalmi struktúrákat. A szexuális felszabadulás semmilyen körülmények között nem járhat együtt mások elnyomásával, vagy azzal, hogy mások megfosztásra kerüljenek a szabadságuktól – a nők felszabadítása az összes nő felszabadítását kell, hogy jelentse.

08

A feminista és LMBTQ pornó a nemek közti egyenlőséget segíti elő

Egyesek szerint léteznek olyan pornófilmek, amik nem a megaláztatásra és a nők elleni erőszakra épülnek, hanem egyenlő és megfelelő feltételek mellett készülnek. Az ilyen filmek száma elenyésző, és a magát "feministának" kikiáltó pornófilmek nem elérhetőek ingyenesen, ezért a fiatalok számára gyakorlatilag láthatatlanok. Ugyanakkor nincsen kézzelfogható, tapasztalatokkal alátámasztott bizonyíték arra, hogy a magukat feministának valló, alternatív ill. nők által rendezett pornófilmek készítésekor semmilyen kényszerítést nem alkalmaznak²⁵. Egy női pornórendező például így nyilatkozott: "Nyugodtan készíthetsz olyan pornót, amiben fojtogatnak egy lányt, megütik és leköpi, a férfi pedig büdös kurvának nevezi, ez mind rendben van, ez is lehet feminista egészen addig, amíg mindenki maga dönti el, hogy mit tesz"²⁶. Ez az állítás teljesen figyelmen kívül hagyja azt a bizonyított és jelentős kiszolgáltatottságot, amivel egy pornófilm szereplőinek kell szembenézniük, és azt a tényt, hogy van kapcsolat a pornónézés és a szexuális erőszak elkövetése között. A felmérések azt mutatják, hogy a nők által készített pornó ugyanannyi megalázó és agresszív szexuális elemet tartalmaz, mint a férfiak által készített filmek²⁷. Ugyanis ez az, amit a felnőtt férfi nézők látni akarnak, és minden piacot a kereslet irányít.

Ugyanez igaz az ún. LMBTQ-pornóra. Attól, hogy egy filmet LMBTQ közönségnek készítettek, még nem jelenti, hogy normakritikus, erőszakmentes és a nemek egyenlőségére épül. Éppen ellenkezőleg - a kutatások azt támasztják alá, hogy a heteronormatív filmekben megszokott nemi szerepekkel kapcsolatos káros minták és erőszak ugyanúgy megjelenik a meleg pornóban is²⁸. A kimondottan férfiak számára készülő meleg pornó például gyakran erőszakos, rasszista, és ugyanazokat a káros üzeneteket közvetíti a nemekről, a hatalomról és a szexuális erőszakról, mint a heteroszexuális mainstream pornó. A meleg pornóban a szuper férfias és a feminin férfiak között megjelenő erőszak és hatalmi kapcsolatok visszatükrözik a heteroszexuális pornóban jellemző férfi-női hatalmi viszonyt és a nők elleni erőszakot²⁹.

09

„Az amatőr pornó teljesen ártalmatlan, mert senki sem profitál belőle.”

Sokan feltételezik, hogy az úgynevezett amatőr pornót nem kereskedelmileg állítják elő, és így a tartalma kevésbé egyenlőtlen és nem tárgyiasítja a nőket. Ezzel szemben semmilyen biztosíték nincs arra, hogy az amatőr pornót valóban nem kereskedelmi céllal gyártották, hogy minden szereplő beleegyezett a rögzített aktusok mindegyikébe, és az aktusok videón rögzítésébe. Például nem ritka az, hogy a szexvásárlók, akik prostitúcióért fizetnek, plusz pénzt adnak azért, hogy lefilmezzék az aktust, amit aztán feltölthetnek az internetre. Az amatőr pornó specifikus műfajként is létezik a pornóiparon belül, és a legtöbb esetben éppúgy kereskedelmi célokat szolgál, mint bármelyik másik pornó műfaj³⁰.

Kutatások azt is igazolják, hogy az amatőr pornó ugyanazokat a kártékony nemi sztereotípiákat és elvárásokat tartja fent, mint a mainstream pornó³¹. Sőt: egy 2014-es kutatás, ami az akkor legnépszerűbb 400 pornófilmet vizsgálta, arra a felismerésre jutott, hogy az amatőr pornó még annál is több erőszakot és tárgyiasítást tartalmazott, mint az egyéb típusú pornófelvételek³².

Ráadásul az amatőr pornó alá tartozó kategóriák, úgyis mint az „ex-feleség”, „ex-barátnő” és a „bosszúpornó” azt sugallják, hogy a felvételek nem mindkét fél beleegyezésével készültek. A meztelen képek és videófelvételek küldése, vagyis a „szexting” a fiatalok körében egyre inkább elterjedt jelenség; ezek a tartalmak pedig könnyen továbbküldhetők és terjeszthetők, míg végül pornó oldalakon köthetnek ki, vagy felhasználhatók lesznek az elkövető által az áldozattal szembeni szexuális visszaélést célzó behálózás vagy zsarolás eszközeként. A nőknek és lányoknak fenntartott menedékházak világszerte arról számolnak be, hogy a szexuális erőszak elkövetői gyakran felveszik az általuk elkövetett erőszakot, hogy aztán a felvétellel zsarolják az áldozatokat vagy az interneten terjesszék azt – természetesen az áldozat beleegyezése nélkül.

„A pornó nem azonos a prostitúcióval”

Az emberek gyakran különbséget tesznek a pornográfia és a prostitúció között, mondván, hogy az egyik csak felvételen történik, míg a másik a „való életben”. Pedig a pornográfia tulajdonképpen a prostitúció egyik formája, a prostitúció definíciójával tökéletesen egyezik: „egy vagy több ember, akik anyagi (vagy egyéb) ellentételezés fejében szexuális aktusban vesznek részt”. Valójában a prostitúció és a pornográfia nem két külön, távoli világ, hiszen több pornó oldal bevétele is „élő videó-chat” szolgáltatásokból és nők adás-vételét bonyolító eszköz- oldalak reklámjaiból jön be³³. Az sem véletlen, hogy az online élő videó-chatben megtalálható nők és lányok többsége szegényebb országokból és kisebbségi csoportokból érkezik.

A kutatások szerint az általános prostitúcióban élő nőkhez hasonlóan a pornóban résztvevő nők is hátrányos helyzetű háttérrel rendelkeznek: jellemző a szegénység, a gyermekkori szexuális abúzus, nevelőintézeti vagy nevelőszülők általi neveltetés, és a hajléktalanság³⁴. Azt is alátámasztják az adatok, hogy a prostitúcióban kizsákmányolt nők közül sokan a pornóiparban is használatra kerülnek: egy kilenc országra kiterjedő, 854 prostituált személyt vizsgáló kutatás szerint például a válaszadók 49%-át pornóra is használták³⁵. E kutatás szerint összességében a megkérdezettek 68%-ára illettek rá a nemi erőszak túlélőkre, bántalmazó kapcsolatokról menekült nőkre, háborús veteránokra és megkínzott menekültekre jellemző poszttraumás stressz zavar (PTSD) tüneti kritériumai. Érdekes módon azok a prostituált személyek, akiket pornográfia keretein belül is használtak, jelentősen súlyosabb PTSD tünetektől szenvedtek a többi válaszadóhoz képest. A prostitúció, a pornográfia és az emberkereskedelem túlélői arról számolnak be, hogy a pornográfia a prostitúció különlegesen traumatikus formája, mivel az őket ért erőszakot megörökítő felvételek soha nem távolíthatóak el az internetről³⁶.

A prostitúció és a pornográfia közötti szoros kapcsolatra további bizonyítékot szolgáltatnak a prostitúcióhasználat keresletének alakulásáról szóló kutatások. A kutatások azt igazolják, hogy azok a férfiak, akik pornót néznek, sokkal valószínűbb, hogy prostitúcióhasználókká is válnak, és amikor szexet vásárolnak, ugyanazokat az aktusokat akarják imitálni, reprodukálni a prostitúcióban élő nőkkel, mint amit a felvételeken láttak³⁷. A svéd rendőrség legfrissebb jelentései szerint egyre fiatalabb férfiakat tartóztatnak le szexvásárlás miatt, ami a pornográfia egyre növekvő és egyre szélesebb körű fogyasztásával magyarázható. „Egy 15 éves fiú nem kel fel hirtelen egy nap úgy, hogy eldönti, szexet fog vásárolni. A munkánk során újra és újra azt tapasztaljuk, hogy azok a férfiak, akik szexet vásárolnak, jelentős mennyiségű pornográfiát fogyasztanak” - mondta a Stockholmi Rendőrség Prostitúciós Egységének volt vezetője, Simon Häggström bűnügyi felügyelő³⁸. A pornográfia tehát növeli a férfiak és fiúk igényét a prostitúcióhasználatra, így fokozza a prostitúcióra és emberkereskedelemre irányuló keresletet.

HIVATKOZOTT IRODALOM

1. Bridges, A. J., Wosnitzer, R., Scharrer, E., Sun, C., and Liberman, R. (2010). "Aggression and sexual behavior in bestselling pornography videos: A content analysis update," *Violence Against Women*, 16(10):1065-1085.
2. Godišnja statistika Pornhub-a.
3. The Economist. *Naked Capitalism – Pornography*. 26-09-2015.
4. Medierådet (2017). Unga & medier 2017. Om barn och unga 9–18 år. Stockholm: Medierådet.
5. Mattebo, M., Tydén, T., Häggström-Nordin, E., Nilsson, K., and M. Larsson. (2013). "Pornography and Sexual Experiences Among High School Students in Sweden." *Journal of Developmental and Behavioural Pediatrics*, Vol. 35(3):179-188.
6. Donevan, M., Jonsson, L. (2018). *Högkonsument eller porrfri? Svenska ungdomars pornografikonsumtion över en 10-års period*. Föreläsning i Almedalen, Sverige.
7. Mattebo, M. (2014). "Use of Pornography and its Associations with Sexual Experiences, Lifestyles and Health among Adolescents". Digital Comprehensive Summaries of Uppsala Dissertations from the Faculty of Medicine 974. Uppsala: Uppsala University.
8. Skolverket. (2016). IT-användning och IT-kompetens i skolan. Skolverkets IT-uppföljning 2015. D.r: 2015:00067.
9. Donevan, M. "If porn is sex education, what does it teach?" in *Freedom Fallacy: The Limits to Liberal Feminism*, (eds.) Miranda Kiraly and Meagan Tyler. Connor Court Publishing: Australia.
10. Wright, P. (2018). "Pornography and sexual behavior: Do sexual attitudes mediate or confound? *Communication Research*, DOI: 10.1177/0093650218796363.
11. Grudzen, C., Ryan, G., Margold, W., Torres, J., and L. Gelberg. (2008). "Pathways to health risk exposure in adult film performers." *Journal of Urban Health*, 86(1):67-78.
12. Perry, S. (2017). "Does Viewing Pornography Reduce Marital Quality Over Time? Evidence from Longitudinal Data," *Archives of Sexual Behavior*, Vol. 46: 549-559; Zillmann, D. and B. Jennings. (1988) "Pornography's Impact on Sexual Satisfaction," *Journal of Applied Social Psychology*, 18: 38-53.
13. Svanell, A. Har den svenska penisen slaknat? Svenska Dagbladet, 08-02-2018. Hämtad från: <https://www.svd.se/har-den-svenska-penis-en-slaknat>.
14. Schneider, J. (2000), "Effects of Cybersex Addiction on the Family: Results of a Survey," *Sexual Addiction & Compulsivity*, 7:31-58.
15. Grudzen, R., Meeker, D., Torres, J. et al. (2011). "Comparison of the Mental Health of Female Adult Film Performers and Other Young Women in California." *Psychiatric Services*, 62 (6): 639-45.
16. Waltman, M. (2014). "The Politics of legal Challenges to Pornography: Canada, Sweden and the United States." *Stockholm Studies in Politics* No. 160. Ph.D. dissertation, Stockholm University, 2014. ISBN 9789176490471; Waltman, M. (2016). "Pornography and men's violence against women", Part 2 Pornography and prostitution: a report on exploitation and demand, pp. 31-108, Stockholm: Unizon.
17. Wright, P, Tokunaga, R. and A. Kraus. (2016). "A Meta-Analysis of Pornography Consumption and Actual Acts of Sexual Aggression in General Population Studies." *Journal of Communication*, DOI: 10.1111/jcom.12201.
18. Stanley et al. (2016). "Pornography, Sexual Coercion and Abuse and Sexting in Young People's Intimate Relationships: A European Study." *Journal of Interpersonal Violence*, 1.26. DOI: 10.1177/0886260516633204.
19. Waltman, M. (2017). "Appraising the Impact of Toward a Feminist Theory of the State: Consciousness-Raising, Hierarchy Theory, and Substantive Equality Laws." *Law & Inequality: A Journal of Theory and Practice*, 35(2): 353-391.
20. Whisnant, R. (2015). "Not Your Father's Playboy, Not Your Mother's Feminist Movement: Feminism in a Porn Culture" in *Freedom Fallacy: The Limits to Liberal Feminism*, (eds.) Miranda Kiraly and Meagan Tyler. Connor Court Publishing: Australia.

21. Sun, C., Bridges, A., Wosnitzer, R., Sharrer, E., and R. Liberman. (2008). "A Comparison of Male and Female Directors in Popular Pornography: What Happens When Women are at the Helm?" *Psychology of Women Quarterly*, 32:312-325.
22. Kendall, C. (2004). *Gay male pornography: an issue of sex discrimination*. Vancouver: UBC Press.
23. Attwood, F. (2009). *Mainstreaming sex: The sexualization of western culture*. London: I.B. Tauris.
24. Van Doorn, N. (2010). "User-Generated Pornography, Gender Reification, and Visual Pleasure." *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies*, 16(4):411-430.
25. Klaassen, M., and J. Peter (2014). "Gender (In)equality in Internet Pornography: A Content Analysis of Popular Pornographic Internet Videos." *The Journal of Sex Research*, 52:721-735.
26. Farley et al. (2004). "Prostitution and Trafficking in Nine Countries: An Update on Violence and Posttraumatic Stress Disorder." *Journal of Trauma Practice*, 2:33-74.
27. Donevan, M. (2018). Preliminary results from Talita's study on the pornography industry.
28. Farley, M., Golding, J., Matthews, E., Malamuth, N., and L. Jarrett. (2015). "Comparing sex buyers with men who do not buy sex: New data on prostitution and trafficking." *Journal of Interpersonal Violence*, DOI: 10.1177/0886260515600874; Monto, M., and N. McRee. (2005). "A comparison of the male customers of female street prostitutes with national samples of men." *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 49:505-529.
29. "Vi måste prata mer om sexköparna". *Fråga Doktorn* 2017-04-24. Retrieved from: <https://www.svt.se/fraga-doktorn/vi-maste-prata-mer-om-sexkoparna/>
30. Attwood, F. (2009). *Mainstreaming sex: The sexualization of western culture*. London: I.B. Tauris.
31. Van Doorn, N. (2010). "User-Generated Pornography, Gender Reification, and Visual Pleasure." *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies*, 16(4):411-430.
32. Klaassen, M., and J. Peter (2014). "Gender (In)equality in Internet Pornography: A Content Analysis of Popular Pornographic Internet Videos." *The Journal of Sex Research*, 52:721-735.
33. *The Economist*. *Naked Capitalism – Pornography*. 26-09-2015.
34. Grudzen, R., Meeker, D., Torres, J. et al. (2011). "Comparison of the Mental Health of Female Adult Film Performers and Other Young Women in California." *Psychiatric Services*, 62 (6): 639-45.
35. Farley et al. (2004). "Prostitution and Trafficking in Nine Countries: An Update on Violence and Posttraumatic Stress Disorder." *Journal of Trauma Practice*, 2:33-74.
36. Donevan, M. (2018). Preliminary results from Talita's study on the pornography industry.
37. Farley, M., Golding, J., Matthews, E., Malamuth, N., and L. Jarrett. (2015). "Comparing sex buyers with men who do not buy sex: New data on prostitution and trafficking." *Journal of Interpersonal Violence*, DOI: 10.1177/0886260515600874; Monto, M., and N. McRee. (2005). "A comparison of the male customers of female street prostitutes with national samples of men." *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 49:505-529.
38. "Vi måste prata mer om sexköparna". *Fråga Doktorn* 2017-04-24. Retrieved from: <https://www.svt.se/fraga-doktorn/vi-maste-prata-mer-om-sexkoparna/>

TALITA

A szervezetről

A Talita kiutat és egy új élet lehetőségét kínálja a prostitúció, a pornográfia és a szexuális célú emberkereskedelem áldozatainak. Prevenációs és különböző támogató programokkal segítünk az érintetteknek Svédországban (Stockholmban és Göteborgban), Mongóliában és Romániában.

Egyéves támogatói programunk módszertana húsz évnyi, a célcsoporttal folytatott munka tapasztalatára épül. És a módszer működik: a Talita támogatói programjában résztvevők 97 százaléka lépett ki sikeresen végleg a prostitúcióból. A Talita-módszer részeként biztonságos lakhatást, traumafókuszú terápiát, oktatást, esetmegbeszélést és társadalmi integrációs útmutatást is biztosítunk.

Többet akarsz tudni?

Látogass el a honlapunkra: www.talita.org

Kövess a munkánkat:

Facebook: www.facebook.com/TalitaSverige

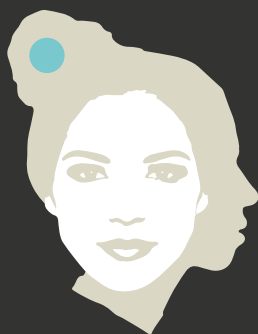
Instagram: [@Talita_Sverige](https://www.instagram.com/Talita_Sverige)

Twitter: [@TalitaSverige](https://twitter.com/TalitaSverige)

A kiadványt 2020-ban magyarra fordították a Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület és a Patent Patriarchátust Ellenzők Társasága Jogvédő Egyesület aktivistái.

Facebook: NANE Egyesület / PATENT Egyesület

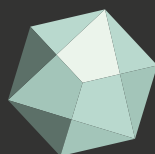
Instagram: [@naneeegyesulet](https://www.instagram.com/naneeegyesulet) [@patentegyesulet](https://www.instagram.com/patentegyesulet)

TALITA

Reality Check

Reality Check
10 myths on porn
© talita 2018,2020
támogatásával:

ALLMÄNNA
ARVSFONDEN

Együttműködve:

NANE
EGYESÜLET

